

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3522010048
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3522010048.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a sudcov JUDr. Mariána Dunčka a JUDr. Michala Antalu v trestnej veci proti obžalovanému A. B., nar. XX.XX.XXXX vo C. D. E., trvale bytom F. XXX, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., prejednal na verejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2024 odvolanie obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/3/2022 zo dňa 21.11.2022 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie obžalovaného A. B. zamieta, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom sp. zn. 1T/3/2022 zo dňa 21.11.2022 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) bol obžalovaný A. B. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

ako otec mal. G. A., nar. XX.XX.XXXX, si v obci Myjava a ani nikde inde od 22.10.2019 doposiaľ riadne neplnil svoju vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu mu z § 62 Zákona o rodine a rozsudku Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č. k. 9P/65/2019-52 zo dňa 10.07.2020, právoplatný a vykonateľný dňa 14.07.2020, ktorým bol maloletý zverený dňom 22.10.2019 do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov - manželov H. A., nar. XX.XX.XXXX, a A. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., I. XXX/X, ktorí budú dieťa zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok a obžalovaný bol zaviazaný ako otec maloletého prispievať na jeho výživu mesačne sumou 100,- Eur a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom počnúc dňom 22.10.2019, a splácať nedoplatok na zročnom výživnom za dobu od 22.10.2019 do 30.06.2020 v celkovej sume 832,26 Eur v mesačných splátkach po 30,- Eur, a to a to vždy do 15. dňa v každom mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom pod stratou výhody splátok počnúc právoplatnosťou rozsudku, výživné neuhrádzal ani k rukám starých rodičov ani k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pričom v uvedenom období bol nezamestnaný, okrem obdobia od 28.04.2022 do 08.07.2022, v sledovanom období nebol evidovaný na príslušnom úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie, dávky v hmotnej núdzi ani iné dávky a príspevky nepoberal, ani o tieto nepožiadaval, čím spôsobil dlh na výživnom v sume 4.142,26,- Eur k rukám oprávneného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

Za tento trestný čin bol odsúdený podľa § 207 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vyššie uvedený rozsudok súdu prvého stupňa nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní obžalovaný napadol odvolaním. Toto odvolanie však následne obžalovaný do termínu verejného zasadnutia krajského súdu už bližšie písomne neodôvodnil.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v konečnom návrhu poukázal na zákonný a správny rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch a preto navrhol odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný nebol prítomný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu napriek riadne doručenému upovedomeniu. V deň konania verejného zasadnutia sa telefonicky ospravedlnil, že sa nezúčastní verejného zasadnutia.

Verejné zasadnutie nariadené na deň 30.04.2024 krajský súd vykonal v neprítomnosti obžalovaného, ktorý včas a riadne prevzal upovedomenie o verejnom zasadnutí, svoju účasť ospravedlnil až v deň konania verejného zasadnutia, pričom nežiadal o odročenie verejného zasadnutia. Súčasne lustráciou v evidencii Zboru väzenskej a justičnej stráže SR krajský súd zistil, že obžalovaný sa v čase konania verejného zasadnutia nenachádzal vo výkone väzby a ani vo výkone trestu odňatia slobody. Obžalovanému bola obžaloba Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom riadne doručená spolu s trestným rozkazom do vlastných rúk, predvolanie na hlavné pojednávanie na súde prvého stupňa prevzal včas a riadne spolu s výzvou na úhradu zameškaného výživného a poučením podľa § 86 Tr. zák. a podľa § 122 ods. 13 Tr. zák., pričom hlavného pojednávania na súde prvého stupňa, ktoré sa uskutočnilo dňa 21.11.2022 sa aj osobne zúčastnil. Obžalovaný bol upozornený na možnosť vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti v upovedomení o verejnom zasadnutí, lehotu na prípravu mal zachovanú, o skutku, ktorý je predmetom odvolania, bol obžalovaný vypočutý nielen samosudcom súdu prvého stupňa na hlavnom pojednávaní, ale aj vyšetrovateľom v prípravnom konaní ako obvinený a to dňa 28.12.2021. V danom prípade nejde o konanie, za ktoré zákon ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou prevyšujúcou 10 rokov, v čase konania verejného zasadnutia obžalovaný nebol vo výkone trestu odňatia slobody ani vo výkone väzby, nešlo ani o prípad povinnej obhajoby a tiež ani nemal zvoleného obhajcu. O práve na obhajobu bol riadne poučený a obhajcu si nezvolil. Súčasne krajský súd dospel k záveru, že o odvolaní obžalovaného možno spoľahlivo rozhodnúť a účel trestného konania dosiahnuť aj bez prítomnosti obžalovaného.

Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd, nezistiac dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 ods. 1 Tr. por. a ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., na verejnom zasadnutí dňa 30. apríla 2024, na podklade podaného odvolania obžalovaného, ktoré bolo podané oprávnenou osobou, včas a na správnom mieste, a ktoré mu spolu so spisom bolo predložené dňa 10. marca 2023, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku o vine a o treste, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že podané odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Nezistil pritom chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané a ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu – § 2 ods. 7 Tr. por., práva na obhajobu – § 2 ods. 9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov – § 2 ods. 12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) – § 2 ods. 14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného prečinu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové, ale i právne závery, pričom pri hodnotení dôkazov postupoval dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda hodnotil ich na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito aj v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, ktoré v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. aj podrobne a vecne správne v napadnutom rozsudku odôvodnil. Správne pritom dospel k záveru, že s poukazom na vykonané dôkazy bolo spáchanie skutku tak, ako je uvedený vo výrokovej časti napadnutého rozsudku preukázané, čím obžalovaný nepochybne naplnil všetky zákonné znaky prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák.

Súd prvého stupňa svoje skutkové zistenia správne oprel predovšetkým o výpoveď poškodenej H. A., listinné dôkazy, predovšetkým rozsudok Okresného súdu v Novom Meste nad Váhom č. k. 9P/65/2019-52 zo dňa 10.07.2020, právoplatný a vykonateľný dňa 14.07.2020, ktorý tvorí kvalifikačný znak žalovanej skutkovej podstaty a Správu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom zo dňa 09.11.2022, z ktorej vyplýva, že úrad eviduje voči obžalovanému pohľadávku na výživnom na maloletého na základe predmetného rozsudku vo výške 3.242,26,- Eur a taktiež o výpoveď samotného obžalovaného, ktorý sa v podstate priznal k spáchanej trestnej činnosti – na výživu svojho maloletého dieťaťa neprispieval v súdom stanovenej výške a termíne, pričom obžalovaný na svoju obranu v podstate neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by ho po subjektívnej alebo objektívnej stránke zbavovali trestnoprávnej zodpovednosti za spáchaný skutok. Súd prvého stupňa správne konštatoval, že nedostatok finančných prostriedkov nie je okolnosť, ktorá by vylučovala protiprávnosť činu alebo okolnosť v zmysle materiálneho kolektívu uvedeného v § 10 ods. 2 Tr. zák., pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že obžalovaný je zdravý človek, ktorý netrpí žiadnymi zdravotnými problémami, ktoré by znížovali jeho pracovnú schopnosť alebo schopnosť uplatniť sa na trhu práce. Odvolací súd navyše poukazuje na to, že obžalovaný bol v minulosti zamestnaný (od 28.04.2022 do 08.07.2022), v súčasnosti je taktiež zamestnaný (vo výpovedi na hlavnom pojednávaní dňa 21.11.2022 uviedol, že má prácu asi mesiac, pokladá dlažbu), avšak ani napriek tomu nezačal s úhradou zameškaného výživného.

Odvolací súd po preskúmaní veci vzhľadom na uvedené dôvody dospel k rovnakým skutkovým zisteniam ako súd prvého stupňa, pretože dôkazy, ktoré vykonal súd prvého stupňa, na ktoré podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého rozsudku a o vierohodnosti ktorých nie sú žiadne pochybnosti, vytvárajú ucelenú reťaz dôkazov, ktorými bolo spoľahlivo preukázané, že sa žalovaný skutok stal a že ho spôsobom uvedeným vo výroku napadnutého rozsudku spáchal obžalovaný A. B..

Vychádzajúc zo správne zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného A. B. ako prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zák., pričom svoje závery aj v tomto smere v napadnutom rozsudku tiež podrobne a zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodnil. Dokazovaním pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že obžalovaný počas celej doby, kedy bol rozsudkom zaviazaný prispievať na výživu svojho maloletého syna, neprispieval na výživné vo výške stanovenej súdom a v súdom určenom termíne, pričom obžalovaný uvedené nepopieral, priznal sa k spáchanej trestnej činnosti, avšak svoje konanie neľutoval.

Krajský súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že páchatel' trestného činu zanedbania povinnej výživy má až do záverečnej porady odvolacieho súdu, resp. súdu druhého stupňa možnosť uplatniť inštitút účinnej ľútosti, pričom toto ustanovenie sa týka oboch skutkových podstát a výsledkom je zánik trestnosti trestného činu. Samozrejmosťou je fakt, že na aplikáciu účinnej ľútosti v zmysle § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák. je potrebné, aby boli kumulatívne splnené dve podmienky a to, že trestný čin nemal trvalo nepriaznivé následky a páchatel' svoju povinnosť dodatočne splnil skôr, než sa súd odobral na záverečnú poradu, pričom konečné posúdenie splnenia podmienok uplatnenia účinnej ľútosti závisí od konkrétnych okolností a ich zhodnotení súdom, avšak možnosť pokúsiť sa využiť tento inštitút tu pre páchatel'a, resp. pre obžalovaného je zákonodarcom daná pri tomto konkrétnom trestnom čine až do záverečnej porady senátu krajského súdu.

Z tohto dôvodu krajský súd pred konaním verejného zasadnutia požiadal poškodenú H. A. (starú matku, v náhradnej osobnej starostlivosti ktorej sa aktuálne maloletý nachádza), ako aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom (na účet ktorého je povinný obžalovaný uhrádzať výživné) o oznámenie, či obžalovaný po vyhlásení napadnutého rozsudku uhradil dlžné výživné na maloletého vo výške 4.142,26,- Eur alebo aspoň jeho časť.

Poškodená H. A. telefonicky oznámila krajskému súdu, že obžalovaný jej doposiaľ neuhrádza výživné na maloletého, ale toto jej je vyplácané Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom písomne oznámil krajskému súdu, že eviduje obžalovaného z titulu pohľadávky na výživnom, pričom ku dňu 12.04.2024 predstavovala výška jeho dlhu sumu 4.942,23,- Eur. Zároveň z písomného oznámenia vyplýva, že finančné prostriedky boli zo strany obžalovaného uhrádzané len v období december 2020 až júl 2021 a po vyhlásení napadnutého rozsudku nebolo uhradené žiadne dlžné výživné.

Z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že obžalovaný si ani ku dňu konania verejného zasadnutia dodatočne nesplnil povinnosť uhradiť zameškané výživné a z toho dôvodu krajský súd už ďalej nepristupoval k posudzovaniu ďalších podmienok pre uplatnenie účinnej ľútosti podľa § 86 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Odvolačný súd, vzhľadom na uvedené dôvody, dospel nielen k rovnakým skutkovým zisteniam, ale aj k rovnakým právnym záverom ako súd prvého stupňa, preto ani v tomto smere nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku. Navyše obžalovaný odvolanie proti napadnutému rozsudku napriek výzve okresného súdu písomne neodôvodnil a nezúčastnil sa ani verejného zasadnutia na odvolacom súde, na ktorom by mohol uviesť konkrétne skutočnosti, na základe ktorých považoval napadnutý rozsudok za nesprávny. Obžalovaný tak neuviedol žiadne konkrétne odvolacie námietky, ktoré mali byť vyriešené odvolacím súdom, resp. ku ktorým by mal odvolací súd zaujať určité stanovisko. V tejto súvislosti krajský súd poukazuje na to, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa tvoria jednotu a preto je nadbytočné, aby krajský súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvého stupňa. Preto v podrobnostiach len poukazuje na podrobné a vecne správne odôvodnenie napadnutého rozsudku tak vo vzťahu ku skutkovým zisteniam, ako aj k právnemu posúdeniu konania obžalovaného, s ktorými sa stotožnil.

Pochybenie zo strany okresného súdu nezistil odvolací súd ani vo výroku o treste odňatia slobody. Trest odňatia slobody uložený obžalovanému A. B. podľa § 207 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2 Tr. zák. vo výmere 12 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 ods. 1, 4 a 5 Tr. zák., konkrétnej miere závažnosti spáchaného trestného činu vyplývajúceho z jeho povahy, zo spôsobu spáchania a z hroziaceho i reálne spôsobeného následku, ako aj pomerom obžalovaného a možnosťami jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je súčasne dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou.

Vzhľadom k vyššie uvedeným argumentom, odvolací súd nezistil žiadne zákonné dôvody na zmenu napadnutého rozsudku vo výrokoch o vine a treste v prospech obžalovaného A. B..

So zreteľom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol na základe náležite zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom, preto odvolanie obžalovaného ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (3:0).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.